

NOTRE DAME

Katedrálu Notre Dame v minulosti volali Chrám Matky Božej. Je postavená na ostrove a z každej strany ju obmýva rieka Seina. Jej stavba trvala dlhých 182 rokov. Patrí medzi najkrajšie francúzske gotické stavby.



Spisovateľ Victor Hugo napísal román, ktorý toto miesto preslávilo. V jeho príbehu škaredý a hrbatý zvonár sa zalúbil do cigánky menom _____.



Úloha: pospájaj červené písmená v texte hore a získaš meno krásnej cigánky z príbehu.



Odporúčanie: Skôr než odcestuješ do Paríža, určite si pozri **Disney rozprávku: Zvonár Matky Božej**. Tvoja návšteva Notre Dame získa mať nové čaro.



Úloha: Postav sa do stredu Paríža.

Oproti trom hlavným oblúkovým vchodom je priamo na námestí na zemi na dlažbe malá bronzová hviezdica.

Je to **nultý bod** odkiaľ sa merajú všetky vzdialenosti od Paríža.

Hovorí sa, že ak sa po ňom krížom prejdeš, tak sa do Paríža ešte vrátiš. Prešiel si sa? **ANO / NIE**

Južná veža

V tejto veži sa nachádza legendárny zvon príbehu o zvonárovi.

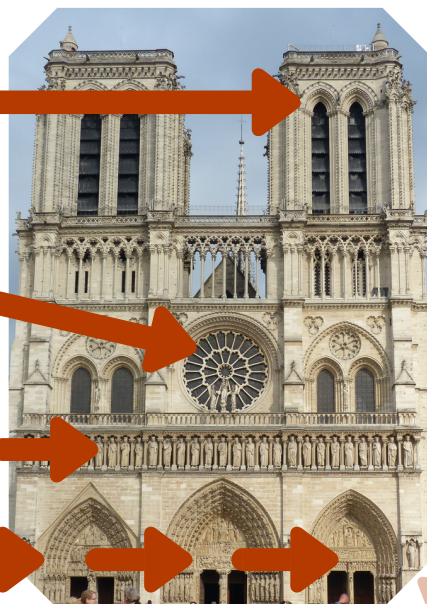
Rossetta

Vytvorená pred viac ako 700 rokmi

Galéria kráľov

reprezentujú biblických kráľov z Izraela a Judska alebo francúzskych panovníkov? To nikto doteraz presne nezistil.

3x portály západnej fasády



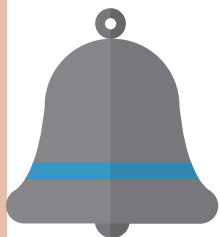


Zvon Emmanuel

Zvon Emmanuel sa nachádza v **južnej veži**. Je najznámejší. Odbíja celéhodiny a zvoní aj pri špeciálnych príležitostiach.

Jeho váha je viac ako _____ ton.

Úloha: Vypočítaj váhu v tonách najťažšieho a najstaršieho zvonu Emanuela podľa obrázku. Kód pre vypočítanie znie: **Priemerná váha afrického slonu je 4 tony .**

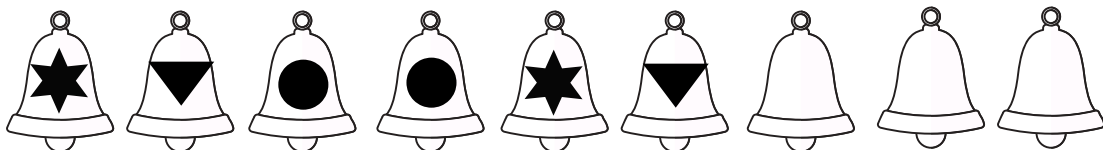


$$= \text{[elephant]} + \text{[elephant]} + \text{[elephant]} + 1 = \boxed{\text{ton}}$$

Donedávna do roku 2013 bolo v katedrále len **5 zvonov**.

Staré rozladené 4 z 19 storočia boli nahradené novými. Ku staručkému viac ako 300 ročnému Emmanuelovi pribudlo **9 nových** menších pomocníkov.

Úloha: Doplň správne obrázky posledným trom zvonom, podľa prvých zvonov v rade.



Úloha: Pozri sa priamo na veže. Nie sú rovnako široké! Ktorá je širšia?

Širšia veža je

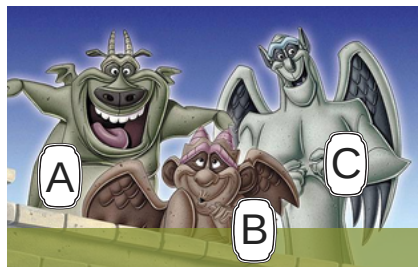
_____ veža
(pomôcka znie - **nie je** v nej Emanuel)



Chimeras Gallery

Galéria spája obidve veže a architekt **Viollet-le-Duc** ju v 19 storočí doplnil o chiméry, **strašidelné postavy**, ktoré nie sú ani človekom ani zvieratom.

Úloha: pozri si fotku a vyber postavu z rozprávky, ktorá sa ti najviac podobá.



Galéria kráľov



V 18.storočí vládol v Paríži **kráľ Ludovít XVI**. Peniaze míňal na prepych vo svojom paláci vo Versailles a tak ho hladní a zúfalí parížania zosadili z trónu a dokonca jemu aj **kráľovnej odsekli hlavu**.

Sochy biblických kráľov na Notre Dame majú šaty v štýle v akom sa obliekali francúzky kráľy. Ľudia ich preto rovnako znenávideli a v noci **odsekli hlavy aj sochám kráľov**. Nejaký čas potom po nich na námestí šlapali až jednej noci zmizli.

Hlavy sa našli až skoro o 200 rokov neskôr **1. apríla** 1977. Vtipný aprílový dátum (1.4) spôsobil, že informácii o náleze nechcel najprv nikto veriť.
(Originálne hlavy sú dnes uložené v múzeu v Cluny a hlavy ktoré vidíš sú dorobené)



Úloha: Spočítaj sochy kráľov. Je tam spolu _____ sôch kráľov.
Ak máš dobré oči, všimni si rôznu farbu materiálu hláv a ostatnej časti sochy.



Svätý Denis, je stále bez hlavy

Patrón Paríža - **svätý Denis** bol prvým francúzskym biskupom.

Tiež ho popravili a **prišiel o hlavu**. **Legenda** hovorí, že si ju **zodvihol a prešiel z Montmartru celých 6 km** až na sever dnešného Paríža, kde ju položil k nohám rímskej žene. Presne tam dnes stojí Bazilika Svätého Denisa.

Bolo to v **roku 270** keď neexistoval Paríž ale volalo sa to tu **Lutécia**.



Úloha: **Nájdi** sochu svätého Denisa a napíš aké postavy stoja vpravo a vľavo od neho. Sú to _____ lebo majú na chrbtoch _____.

Vo vnútri katedrály

Po vstupe do Notre Dame sa drž po pravej strane. Asi v strede, vpravo pod najväčším rozetovým oknom nájdí sochu bojovníčky Johanky z Arku.



Johanka z Arku bola žena bojovníčka, ktorá viedla francúzske vojská v 100 ročnej vojne. Legenda hovorí, že keď **mala len 16 rokov** hlasy z nebies jej povedali aby pomohla kráľovi Karolovi II sa dostať na francúzsky trón. Podarilo sa jej poraziť anglické vojsko ale oni jej to nezabudli. Dali ju vyhlásiť za bosorku a upálili na hranici.



Úloha: Pozorne si pozri **relikviu**, ktorú nájdeš na oboch stranách v zadnej časti Notre Dame.

Úloha: Ktorá je tu hlavná farba? _____

Táto **farba** vyjadruje bohatstvo ale aj žiaru - svetlo. Je často používaná pri náboženských obrazoch.

Úloha: Postav sa k zmenšenine zobrazujúcej výstavbu Notre Dame. Nachádza sa vzadu katedrály vľavo. Čo zobrazujú postavičky?



VITRÁŽNE OKNÁ

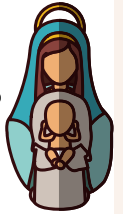
Farebné kruhové okná v tvare ruže - po francúzsky "la rosette" - nazývame **rozetové okná**.



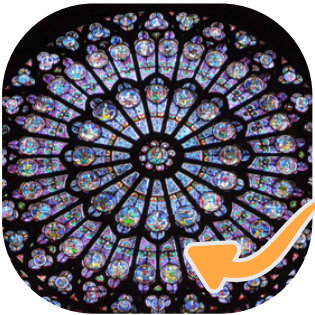
Tieto krásne okná patria medzi **vitrážové okná**, pretože boli vyrobené z rôznych farebných kúskov skla.

Úlohy: Pozoruj postupne okrúhle rozetové okná z každej strany a zodpovedaj nasledovné otázky.

1) **Kto** je zobrazený medzi sochami anjelov na vonkajšej strane rozety nad hlavným vstupom?



2.) Aké hlavné farby skla boli použité na rozetách?



Kostoly a katedrály mali vždy duchovný a náboženský charakter. Všetko v nich dokonca aj použité tvary **niečo symbolizujú**. (Symbol tepla je napríklad oheň a symbol prírody napríklad strom.)

Úloha 1: Pozri si najpoužívanejšie symboly - tvary, ktoré sa používali pri vitrážnych oknách. Pospájaj ich so správnym náboženským významom. Keď niečomu nerozumieš spýtaj sa dospeláka :-)

Úloha 2: Nájdi tieto tvary pohľadom na oknách.

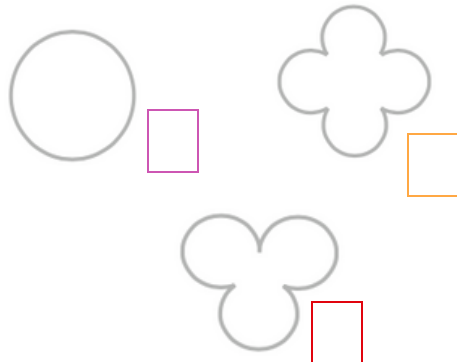
A) Svätá trojica

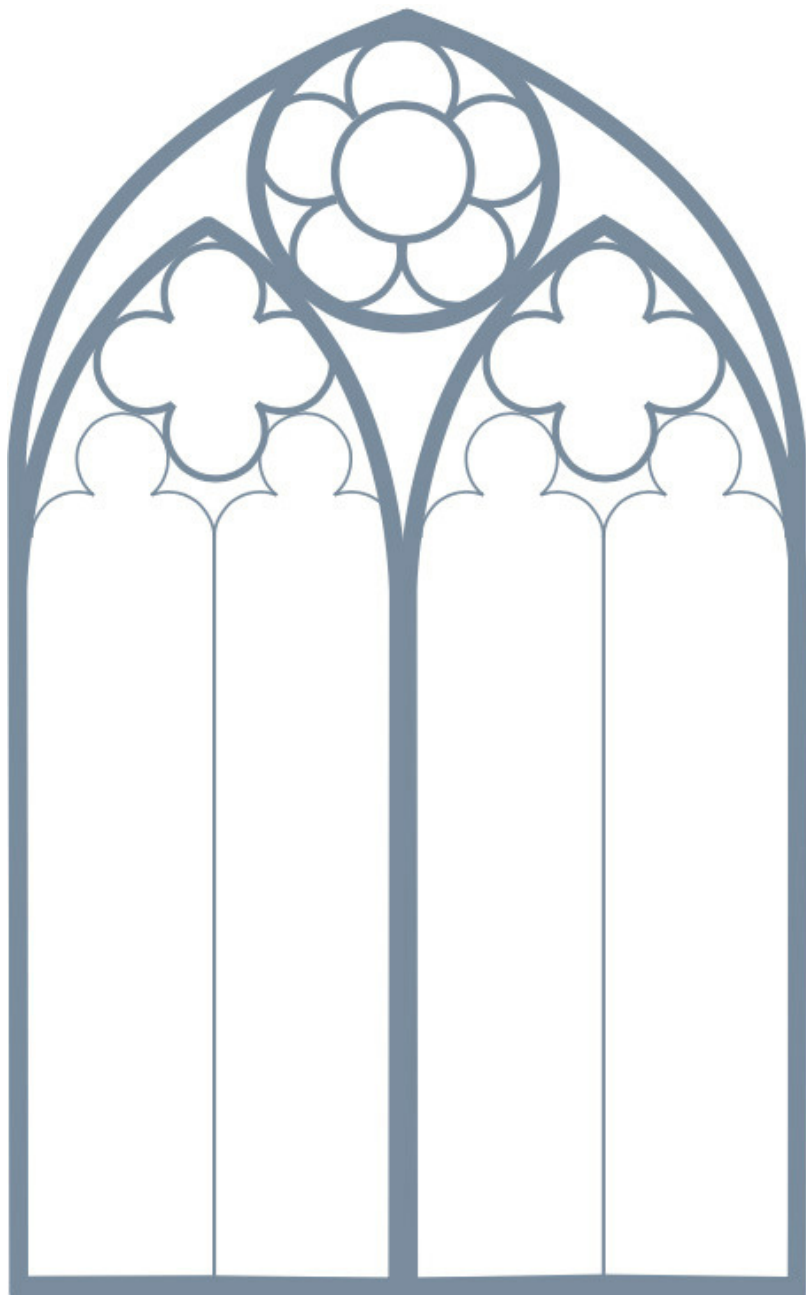
otec, syn a duch svätý

B) Štyria evanjelisti

(napísali evanjelium)

C) Boh - tento tvar nemá začiatok ani koniec.





Farebnými kúskami skla boli na vytrážach robrazené **dôležité osoby** (kráľy) alebo **príbehy**. Predstavovali časť histórie alebo biblie, čiže náboženstva.

Úloha: Dokresli do prázdneho vitrážneho okna dôležité osoby alebo príbehy týkajúce sa teba, tvojej školy, prípadne rodiny.

